

Nr 153.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1951/52 till åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, punkterna 52—55, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1951/52 såsom reservationsanslag beräkna till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. 17 600 000 kronor, till Kostnader för överflyttning av arbetskraft 3 000 000 kronor, till Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet 100 kronor samt till Kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m. 1 500 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 152, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 9 mars 1951, föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva avskrivning av i statsrådsprotokollet angivna fordringar om tillhoppa 36 546 kronor 69 öre, dels ock för budgetåret 1951/52 under femte huvudtiteln såsom reservationsanslag anvisa till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. 17 600 000 kronor, till Kostnader för överflyttning av arbetskraft 1 350 000 kronor, till Arbetskliniken i Stockholm 119 000 kronor, till Bidrag till kommunal och enskild arbetsvårdsverksamhet 152 500 kronor, till Arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsverksamhet 810 000 kronor, till Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet 100 kronor samt till Kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m. 1 500 000 kronor.

Propositionen.

Beträffande en av arbetsmarknadsstyrelsen lämnad redogörelse för arbetsmarknaden under år 1950 samt för den sannolika utvecklingen på arbetsmarknaden under år 1951 torde hänvisning få ske till propositionen s. 2—6.

Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 19 800 000 kronor. 1950 års besparingsutredning hade som vägar för att minska statens kostnader för beredskapsarbetena anvisat strängare prövning för hänvisning till sådant arbete, övergång till mindre materialkrävande arbeten samt fortsatt förskjutning till statskommunala arbeten i stället för statliga. Härom yttrar departementschefen följande.

Såsom framgår av vad arbetsmarknadsstyrelsen anfört, torde skärpning av prövningen av ansökningar om hänvisning till beredskapsarbete knappast kunna äga rum. Möjligheterna att utnyttja mindre materialkrävande

arbeten synas även vara beaktade. Ingen av dessa vägar torde därför kunna leda till någon väsentlig minskning av kostnaderna. Arbetsmarknadsstyrelsen har räknat med ytterligare någon ökning av de statskommunala arbetena i förhållande till de statliga. Jag vill erinra, att en sådan övergång försvåras av det förhållandet att flertalet kommuner icke ha erforderlig teknisk utrustning för att bedriva arbeten i egen regi.

Jag förutsätter, att arbetsmarknadsstyrelsen skall eftersträva att begränsa hänvisningarna till beredskapsarbeten och att reducera kostnaderna för arbetena. Med hänsyn till vad jag förut anfört kan jag dock icke förorda, att kostnaderna för nästa budgetår beräknas lägre än styrelsen gjort eller till 12 850 000 kronor. På grund av den senaste tidens pris- och lönestegringar kunna kostnaderna för arbetena befaras stiga något utöver vad styrelsen beräknat. Jag anser mig dock icke böra förorda en uppräkning av denna anledning.

För färdigställningsarbeten beräknas 400 000 kronor.

Departementschefen avser att närmare pröva både frågan om hur det bör förfaras med arkivarbetare, som äro folkpensionärer, och frågan om möjligheterna att placera ut arkivarbetare på öppna marknaden. Några nya forskarstipendiater skola — i enlighet med förslag från besparingsutredningen — icke vidare utses. Med hänsyn till inträffade förskjutningar i prisnivån och det nuvarande löneläget för okvalificerad kontorspersonal har departementschefen för avsikt att föreslå Kungl. Maj:t, att lönerna för i arkivarbete och musikerhjälp sysselsatta arbetslösa fr. o. m. den 1 april 1951 höjas med 65 kronor i samtliga ortsgrupper, d. v. s. till 415 kronor i lägsta ortsgrupp och till 455 kronor i ortsgrupp 5. Kostnaderna för arkivarbeten och musikerhjälp — som av arbetsmarknadsstyrelsen för innevarande budgetår angivits till 4 570 000 kronor — beräknas av departementschefen för nästa budgetår till 4 953 000 kronor.

I propositionen redovisas ett förslag från arbetsmarknadsstyrelsen om upphävande av dyrortsgraderingen av kontantunderstöden samt om höjning av de nuvarande understöden. Departementschefen erinrar i detta sammanhang, att en översyn bör ske av arbetslöshetsförsäkringen. Ändrade grunder för statsbidraget till kassorna anses i avbidan på utredningen icke f. n. böra fastställas. Med hänsyn härtill kan han icke heller nu förorda en höjning av kontantunderstöden, även om starka skäl i och för sig tala för de framlagda förslagen. Om kontantunderstödsverksamheten till följd av ökad arbetslöshet får en betydande omfattning under nästa budgetår, föreslås dock, att Kungl. Maj:t skall kunna medge höjning av nu gällande belopp. För kontantunderstödsverksamhet beräknas oförändrat 250 000 kronor.

Till resebidrag åt arbetslösa samt till understöd åt sjömän beräknas 10 000 resp. 60 000 kronor. Chefen för handelsdepartementet har icke ansett sig kunna förorda, att några förslag i anledning av stenindustriutredningens betänkande föreläggas innevarande års riksdag. Den hittillsvarande ordningen torde därför böra bestå även under nästa budgetår. Under dessa förhållanden beräknas för steninköp ett belopp av 2 600 000 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet för nästa budgetår uppgår enligt denna beräkning till 21 123 000 kronor. Med hänsyn till förefintlig reservation

samt inflytande intressentbidrag å 1 000 000 kronor skulle anslagsbehovet utgöra 19 110 000 kronor. Då beräkningen av reservationen emellertid är i viss mån osäker och detsamma gäller uppskattningen av utgifterna i övrigt, föreslår departementschefen att anslaget för nästa budgetår upptages till det i statsverkspropositionen preliminärt beräknade beloppet, 17 600 000 kronor.

Kostnader för överflyttning av arbetskraft. Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 100 kronor. Anslaget föreslås nu uppdelat på fyra särskilda anslag, varav ett avseende egentliga åtgärder för överflyttning av arbetskraft samt de övriga anslagen arbetsvårdsverksamhet.

Kostnaderna för jordbruksläger beräknas nedgå med 75 000 kronor till 175 000 kronor.

Besparingsutredningen hade föreslagit, att några kurser för hemassistent- och hemsamariter icke skulle anordnas under nästa budgetår. Departementschefen finner det önskvärt, att denna kursverksamhet i någon form får bestå men anser det böra övervägas, huruvida arbetsmarknadsstyrelsen i fortsättningen skall handha verksamheten. Det föreslås få ankomma på 1950 års arbetsförmedlingsutredning att pröva denna fråga. Tills vidare räknar han med 50 000 kronor för denna kursverksamhet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hade beräknat 200 000 kronor för arbetsblockorganisationen. För innevarande budgetår ha några medel icke anvisats under här ifrågakarande anslag för ändamålet. Departementschefen anför härom följande.

Det förefaller icke nödvändigt, att arbetsblockorganisationen är i verksamhet under nuvarande förhållanden. De uppgifter, som erfordras för olika ändamål och som nu införskaffas genom överblockledare och blockledare, torde kunna erhållas från olika kommunala organ, från hushållningssällskapen m. fl. Det är med hänsyn härtill min avsikt att föreslå Kungl. Maj:t, att bestämmelserna om blockorganisationen upphävas. Under sådana förhållanden beräknar jag icke något medelsbehov för denna organisation under nu ifrågakarande anslag.

Departementschefen har i detta sammanhang icke heller beräknat några kostnader för kollektiva hushåll och resor i samband med betodlingen.

Medelsbehovet för de särskilt angivna ändamål, för vilka utgifterna skola bestridas från anslaget till Kostnader för överflyttning av arbetskraft beräknas uppgå till 1 050 000 kronor. Kungl. Maj:t bör emellertid äga möjlighet att vid behov snabbt ställa medel till förfogande för arbetsmarknadsreglerande åtgärder, som påkallas på grund av hastigt inträdande förhållanden men för vilka särskilda medel icke beräknats. På grund härav föreslås, att under anslaget beräknas ett ytterligare belopp av 300 000 kronor, vilket belopp bör stå till Kungl. Maj:ts disposition. Hela anslaget har alltså upptagits till (1 050 000 + 300 000) 1 350 000 kronor.

Den å anslaget vid utgången av budgetåret 1950/51 befintliga reservationen bör, i den mån den icke är disponerad genom tidigare meddelade beslut, tillföras budgetutjämningsfonden.

Till Arbetskliniken i Stockholm föreslås ett särskilt reservationsanslag å 119 000 kronor. Till följd av höjda löner ha driftkostnaderna för nästa budgetår beräknats stiga med ca 8 000 kronor. I anslaget har också inräknats ett belopp av 23 000 kronor, utgörande merkostnader för klinikens inrättande.

Statsbidraget till en av Göteborgs stad upprättad arbetsklirik har uppförts med 32 500 kronor. För statsbidrag till halvskyddad verksamhet samt till skyddad verksamhet föreslås oförändrade belopp, 20 000 resp. 100 000 kronor. Departementschefen förordar alltså att sammanlagt (32 500 + 20 000 + 100 000) 152 500 kronor anvisas såsom reservationsanslag under rubriken Bidrag till kommunal och enskild arbetsvårdsverksamhet.

Vad härefter beträffar arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdande verksamhet anför departementschefen i huvudsak följande.

Jag kan icke förorda, att större belopp än 5 000 kronor ställes till förfogande för upplysningsverksamhet.

För styrelsens försöksverksamhet för beredande av yrkesutbildning, omskolning m. m. åt partiellt arbetsföra beräknades i propositionen 1950: 167 500 000 kronor. Styrelsen har hemställt, att för nästa budgetår beräknas ett belopp av 700 000 kronor, vartill vid bifall till styrelsens hemställan om höjning av utbildningsbidragen skulle komma ytterligare 100 000 kronor. Såsom styrelsen anført kommer inrättandet av arbetsklinikerna i Stockholm och Göteborg att ställa ökade krav på utbildningsbidrag. Dessa bidrag böra liksom hittills utgå enligt samma regler som tillämpas i fråga om bidrag till i militärtjänst skadade personer, som undergå omskolning. Jag anser mig emellertid oaktat nu angivna omständigheter icke kunna tillstyrka, att högre belopp än 700 000 kronor beräknas för omskolningsbidrag under nästa budgetår.

Mot styrelsens beräkning av medelsbehovet för psykotekniska undersökningar, läkarundersökningar samt provanställningar har jag icke något att erinra. Jag beräknar alltså för dessa ändamål resp. 30 000, 50 000 och 25 000 kronor.

Nu angivna belopp, utgörande (5 000 + 700 000 + 30 000 + 50 000 + 25 000) 810 000 kronor, bör anvisas under ett särskilt reservationsanslag, benämnt Arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsverksamhet.

Slutligen hemställer departementschefen under detta anslag om medgivande för arbetsmarknadsstyrelsen att avskriva ett antal fordringar om tillhopa 36 546 kronor 69 öre, avseende dels utrustning som utlånats till personer, vilka under krigsåren hänvisats till skogsarbete, men som icke redovisats, dels vissa oguldna kostnader för av kocklag beställda livsmedel, dels ock ogulden ersättning i några fall för uthyrning av baracker, maskiner m. m.

Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet. Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 100 kronor.

Inom arbetsmarknadsstyrelsen pågår f. n. en utredning angående möjligheten att rationalisera styrelsens förrådsverksamhet. Även denna del av

styrelsens verksamhet anses böra överses av 1950 års arbetsförmedlingsutredning. För nästa budgetår föreslås, att medel anvisas för nuvarande förrådsorganisation. Det sammanlagda medelsbehovet beräknas till 1 040 000 kronor, därav till anskaffning av maskiner, redskap och förläggningmateriel oförändrat 500 000 kronor samt till driftkostnader 340 000 kronor.

Vid utgången av budgetåret 1949/50 fanns å anslaget en reservation av 3 900 000 kronor. Anslaget föreslås för nästa budgetår uppfört med endast ett formellt belopp av 100 kronor.

Kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m. Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 1 500 000 kronor.

Härom anför departementschefen bl. a. följande.

De föreningar, vilka hittills erhållit lån av statsmedel för kreditgivning, finnas samtliga inom de län, framför allt i Norrland, där sedan gammalt riskerna för arbetslöshet äro störst och behovet av ett differentierat näringsliv genom nyetablering av småföretag framstår som angeläget. Goda resultat ha nåtts genom den verksamhet, som föreningarna i dessa län bedriva i samråd med vederbörande arbetsmarknadsorgan. Verksamheten, vilken utgör ett viktigt medel i samhällets beredskap mot en depression, är därför förtjänt av statsmakternas fortsatta stöd.

I de delar av Mellan- och Sydsverige, som omfattas av de nytillkomna föreningarnas (nämndernas) verksamhetsområden, har näringslivet en annan struktur. En eventuell kreditverksamhet inom dessa områden med deras i allmänhet väl utvecklade hantverks- och småindustri skulle komma att till största delen beröra redan existerande företag i syfte att höja produktionskapaciteten. I regel torde anledning saknas att understödja en dylik verksamhet med medel från förevarande anslag. Frågan om en utvidgning av den av företagareföreningarna med statsmedel nu bedrivna lånverksamheten torde därför, såsom besparingsutredningen framhållit, böra prövas i samband med det förslag om införande av s. k. blancokrediter, som 1949 års banklagssakkunniga väntas framlägga. I avvaktan på ett slutligt ställningstagande i frågan synes dock möjlighet böra finnas även för nytillkomna företagareföreningar (nämnder) att i undantagsfall erhålla understöd av statsmedel för en begränsad kreditgivning med anlitande av nämnda anslag.

Anslaget föreslås även för nästa budgetår uppfört med 1 500 000 kronor. Departementschefen har därvid förutsatt, att Kungl. Maj:t liksom under innevarande budgetår skall äga att, om särskilda skäl föranleda därtill, disponera anslaget även för andra ändamål avseende främjande av företagsverksamhet än understöd till företagareföreningarna.

Motioner.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lundqvist* och *Ebbe Ohlsson* (I: 405) och den andra inom andra kammaren av herrar *Birke* och *Hagberg* i Malmö (II: 578), har hemställts, att riksdagen måtte besluta, dels att till Kostnader för arbetslöshetens be-

kämpande uppföra ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor, dels ock att anslaget å sjätte huvudtiteln Bidrag till byggande av enskilda vägar uppföres med ett med 2 600 000 kronor höjt belopp.

I två ävenledes likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Hjalmar Nilsson m. fl.* (I: 406) och den andra inom andra kammaren av herr *Boman* i Stafsund *m. fl.* (II: 579), har hemställts, att riksdagen för budgetåret 1951/52 under femte huvudtiteln, Kostnader för överflyttning av arbetskraft, måtte anvisa ytterligare 200 000 kronor för arbetsblockorganisationens fortbestånd.

I en inom andra kammaren av herrar *Håstad* och *Johnsson* i Stockholm väckt motion (II: 580) har yrkats att riksdagen ville dels vid behandlingen av ifrågavarande proposition besluta att den av Kungl. Maj:t föreslagna löneökningen till i arkivarbete sysselsatta arbetslösa måtte utgå från och med den 1 januari 1951, dels ock i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t ägnar uppmärksamhet åt arkivarbetarnas löner under nuvarande dyrtidsstegring och för riksdagen framlägger sådana förslag, som garantera ett skäligt existensminimum.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina förslag, hänvisas till motionerna I: 405, I: 406 och II: 580.

Utskottet.

1950 års besparingsutredning har framhållit att kostnaderna för *arbetslöshetsbekämpande åtgärder* — nettoutgiften under ifrågavarande anslag uppgick för budgetåret 1949/50 till ca 19 miljoner kronor — syntes påfallande höga med hänsyn till den under senare år utpräglade bristen på arbetskraft. Utredningen har därefter i fråga om beredskapsarbetena, arkivarbets- och musikerhjälpen samt de statliga steninköpen antytt vissa möjligheter att uppnå besparingar.

Av arbetsmarknadsstyrelsens yttrande över vad besparingsutredningen anfört framgår, att de av utredningen påtalade besparingsmöjligheterna i huvudsak redan beaktats. Utskottet är alltjämt av den uppfattningen, att arbetslinjen bör ges företräde framför understödslinjen. Utskottet vill emellertid understryka departementschefens uttalande, att arbetsmarknadsstyrelsen bör eftersträva att begränsa hänvisningarna till beredskapsarbeten och reducera kostnaderna för arbetena.

Enligt vad utskottet inhämtat, har Kungl. Maj:t numera beslutat, att lönerna för i arkivarbete och musikerhjälp sysselsatta skola fr. o. m. den 1 april innevarande år höjas med 65 kronor i månaden i samtliga ortsgrupper, d. v. s. till 415 kronor i lägsta ortsgrupp och till 455 kronor i ortsgrupp fem. I motionen II: 580 hemställs, att nämnda löneökning måtte utgå fr. o. m. den 1 januari 1951. Utskottet vill erinra, att den i annat sammanhang i förevarande proposition berörda höjningen av bidrag och ersättningar till vissa under militärtjänst skadade personer trätt i kraft fr. o. m. den 1 april 1951. Utskottet har bl. a. med hänsyn härtill icke ansett sig kunna

tillstyrka motionärernas förslag om retroaktiv löneökning för arkivarbetare. De nya arkivarbetslönerna ha fastställts med beaktande av det nuvarande löneläget för okvalificerad kontorspersonal. I anslutning till vad som ytterligare anförts i nämnda motion vill utskottet understryka vikten av att Kungl. Maj:t ägnar uppmärksamhet åt arkivarbetarnas löner, så att en i förhållande till prisutvecklingen obillig eftersläpning icke uppstår.

Med hänsyn till av departementschefen särskilt angivna skäl vill utskottet icke motsätta sig, att kontantunderstödsverksamheten under nästa budgetår bedrivs efter oförändrade grunder. Även beträffande steninköpen torde på anförda skäl den hittillsvarande ordningen böra bestå under budgetåret 1951/52.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt anført under förevarande anslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Härav följer, att utskottet icke heller ansett sig kunna tillstyrka motionerna I: 405 och II: 578 om nedräkning av här ifrågavarande anslag till 10 miljoner kronor samt om avveckling av de statliga steninköpen och höjning av anslaget å sjätte huvudtiteln till Bidrag till byggande av enskilda vägar med 2,6 miljoner kronor. Utskottet förordar således att anslaget i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag uppföres med 17 600 000 kronor.

Vad härefter angår de av departementschefen under anslaget till *Kostnader för överflyttning av arbetskraft* beräknade medlen för jordbruksläger — 175 000 kronor — samt för arbetstagares resor får utskottet framhålla, att statsbidrag endast bör utgå till sådana läger, som med hänsyn till deltagarnas ålder och andra faktorer kunna väntas innebära effektiv hjälp åt jordbruket.

Departementschefen har för avsikt föreslå Kungl. Maj:t, att bestämmelserna om arbetsblockorganisationen skola upphävas. I motionerna I: 406 och II: 579 hemställes, att under här ifrågavarande anslag måtte anvisas ytterligare 200 000 kronor för arbetsblockorganisationens fortbestånd.

Enligt utskottets mening är en organisation med det syfte, som vid arbetsblockens inrättande var det primära, nämligen att möjliggöra ett samfällt utnyttjande av den tillgängliga arbetskraften och maskinutrustningen m. m. för flera brukningsdelar inom jordbruket, icke f. n. erforderlig. Sådana åtgärder böra emellertid vara vidtagna, att en dylik organisation snabbt kan upprättas. Vad därefter angår de planläggningsuppgifter o. d., för vilka organisationen numera tagits i bruk, torde — som departementschefen framhållit — dessa uppgifter kunna inhämtas från hushållningssällskap och kommunala organ. Utskottet tillstyrker därför, att arbetsblockorganisationen avvecklas, och kan således icke biträda yrkandet i motionerna I: 406 och II: 579 om anvisande av medel för organisationens fortbestånd.

Under anslaget till *Kostnader för överflyttning av arbetskraft* har departementschefen beräknat ett belopp av 300 000 kronor för att vid behov snabbt kunna ställa medel till förfogande för arbetsmarknadsreglerande åtgärder, som påkallas på grund av hastigt inträdande förhållanden. Ut-

skottet har icke velat motsätta sig detta förslag men förutsätter, att beloppet kommer att disponeras av Kungl. Maj:t endast under särskilda förhållanden på arbetsmarknaden.

De särskilda anslag, som departementschefen föreslår skola anvisas för *arbetsvårdsverksamheten*, ha icke givit utskottet anledning till erinran. Departementschefen har i detta sammanhang vidare hemställt om bemyndigande att *avskriva vissa fordringar* om tillhoppa ca 36 000 kronor, i huvudsak avseende sådan utrustning, vilken av länsarbetsnämnderna utlånats till personer, som anvisats skogsarbete och vilka ej redovisat erhållen utrustning. Av praktiska skäl bör i dessa fall avskrivning företagas. Det synes emellertid önskvärt, att ett effektivare redovisningssystem överväges eller att andra liknande åtgärder vidtagas i syfte att minska dylika förluster för statsverket.

Utskottet vill erinra, att 1950 års arbetsförmedlingsutredning kommer att granska *arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet*. I avvaktan härpå tillstyrker utskottet departementschefens medelsberäkningar för nuvarande förrådsorganisation.

Vad departementschefen anfört beträffande anslaget till *främjande av företagsverksamhet m. m.* kan utskottet biträda.

I övrigt har Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må

I. bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva avskrivning av i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 9 mars 1951 angivna fordringar om tillhoppa 36 546 kronor 69 öre,

II. för budgetåret 1951/52 under femte huvudtiteln anvisa

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 405 och II: 578 till *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.* ett reservationsanslag av 17 600 000 kronor,

b) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 406 och II: 579 till *Kostnader för överflyttning av arbetskraft* ett reservationsanslag av 1 350 000 kronor,

c) till *Arbetskliniken i Stockholm* ett reservationsanslag av 119 000 kronor,

d) till *Bidrag till kommunal och enskild arbetsvårdsverksamhet* ett reservationsanslag av 152 500 kronor,

e) till *Arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsverksamhet* ett reservationsanslag av 810 000 kronor,

f) till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* ett reservationsanslag av 100 kronor,

g) till *Kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m.* ett reservationsanslag av 1 500 000 kronor,

III. avslå i motionen II:580 framställt förslag att löneökning till i arkivarbete sysselsatta må utgå fr. o. m. den 1 januari 1951,

B. att motionen II:580, till den del den icke behandlats under III., icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 maj 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 152; dock att herr Wedén deltagit i stället för herr Nihlfors.

Reservation

av herr *Mannerskantz*, fröken *Andersson*, herrar *Skoglund* i Doverstorp och *Birke*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka yrkandet i motionerna I: 405 och II: 578, i vad de avse en kostnadsbesparing i fråga om åtgärder för arbetslöshetens bekämpande å 5 000 000 kronor, och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 32, som börjar med orden »Av arbetsmarknadsstyrelsens» och slutar med orden »för arbetena», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Departementschefen har för sin del endast framhållit, att arbetsmarknadsstyrelsen bör eftersträva att begränsa hänvisningarna till beredskapsarbeten och att reducera kostnaderna för arbetena. Till beredskapsarbeten har han emellertid i huvudsak beräknat samma belopp som för innevarande budgetår. Han förutsätter vidare, att hänvisning till arkivarbete (musikerhjälp) skall komma att ske i något minskad omfattning.

Enligt utskottets mening bör en ytterligare övergång från statliga till statskommunala arbeten vara möjlig att genomföra. I vissa fall torde f. n. såsom beredskapsarbeten bedrivs sådana företag, vilka vederbörande kommun under alla omständigheter måste utföra. Utskottet anser det kunna ifrågasättas, om statsbidrag i dylika fall bör utgå. I anslutning till vad som anförts av besparingsutredningen samt i motionerna I: 405 och II: 578 vill utskottet förorda, att åt arbetsmarknadsstyrelsen uppdrages att verkställa en grundlig inventering av möjligheterna att övergå till mindre materialkrävande beredskapsarbeten. Med hänsynstagande till vad utskottet sålunda anfört torde en kostnadsbesparing av ca 5 000 000 kronor i förhållande till departementschefens förslag kunna ernås.»

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 33, som börjar med orden »Vad Kungl. Maj:t» och slutar med »17 600 000 kronor», bort ersättas med text av följande lydelse:

»I motionerna I: 405 och II: 578 har hemställts, dels att till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande skola anvisas 10 000 000 kronor, dels ock att de statliga steninköpen skola avvecklas och att anslaget å sjätte huvudtiteln Bidrag till byggande av enskilda vägar skall höjas med 2 600 000 kronor. Av vad utskottet i det föregående anfört framgår, att utskottet icke f. n. kan biträda förslaget om en avveckling av de statliga steninköpen men att utskottet beräknar en besparing under arbetslöshetsanslaget av 5 000 000 kronor. Då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, bör anslaget till kostnader för arbetslöshetens bekämpande uppföras med (17 600 000 -- 5 000 000) 12 600 000 kronor.»

dels ock utskottets hemställan under A. II a) bort ha följande lydelse:

»a) i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 405 och II: 578 till *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.* ett reservationsanslag av 12 600 000 kronor».